

gelijkheden werd polder Nieuw-Reijerwaard voor de Dordtenaren van minder belang. Gaandeweg konden de lokale ingezetenen de macht naar zich toetrekken. In de zeventiende eeuw was er zelfs een Dordtse dijkgraaf die zijn eigen beheersgebied niet meer in dorst. Daarna werden de verhoudingen, ook ten gunste van de lokale ingelanden, geformaliseerd en bleef de invloed van de plaatselijke bestuurders toenemen.

'Een stijgende stand met een zinkend land' van Bertus Wouda (ISBN 978-90-8704-124-3) kost circa 15 euro.

Polderlands: woordenboek voor rijkste watertaal

Trekgat, sloot, kanaal, vaart, gracht, rivier, boezem, wetering, graaf, goot, gouw, geul, tocht - zomaar een paar Nederlandse woorden voor een waterloop, onderling verschillend door ontstaan, vorm of functie. In veel andere talen blijkt bij vertaling slechts één woord beschikbaar voor deze grote verscheidenheid. Het werk in de polders heeft niet alleen een schat aan kennis en ervaring opgeleverd, maar ook een eigen taal: het Polderlands.

De Vereniging voor Waterstaats-geschiedenis heeft in 1990 het initiatief genomen tot de samenstelling van een woordenboek voor het Polderlands. Na bijna twintig jaar noeste arbeid heeft een werkgroep, bestaande uit ervaren onderzoekers op het terrein van de poldergeschiedenis, het woordenboek klaar. 5512 Woorden zijn na zorgvuldig wikken en wegen geselecteerd en van een definitie voorzien.

Vroon, landsheer, krooshopenschouw: het lijkt af en toe taal van meer dan een eeuw geleden, maar is vaak nog zeer actueel. Daarom is het goed is dat deze woorden nu in elk geval zijn vastgelegd en van een uitleg voorzien. Het bladeren door het glossarium is een groot plezier: je blijft lezen en je verbazen over de veelzijdigheid van zowel de Nederlandse taal als het gebruik ervan in het waterbeheer. Iedere waterbeheerder zou zich moeten voornemen wekelijks een nieuw woord te hanteren. De lijst met literatuur en bronnen is een mer à boire: een goudmijn voor wie meer wil weten, ook over bijvoorbeeld hydrologische vaktermen. 'Polderlands: Glossarium van waterstaats- termen' is fraai verzorgd en onmisbaar voor wie wil weten waar het in het polderland om gaat en een onontbeerlijk vocabulaire voor alle waterschappers en waterstaters.

Michael van der Valk

'Polderlands: Glossarium van waterstaatstermen' van Helga Danner, Ben van Rijswijk, Chris

Streefkerk en Frits David Zeiler is een uitgave van Stichting Uitgeverij Noord-Holland (ISBN 978-90-78381-38-9) en kost 19,50 euro.

Alles over gemeentelijk waterbeheer

' Integraal waterbeheer' is het nieuwe concept waarmee gemeenten aan de slag moeten om zich voor te bereiden op te verwachten klimaatveranderingen. Daarbij wordt uitgegaan van de onderlinge samenhang tussen oppervlakte- en grondwater, waterkwaliteit- en kwantiteit en de relatie met ruimtelijke ordening, milieu, natuur en landbouw. De uitgave 'Gemeentelijk waterbeheer' geeft gemeenten het juridische kader, waarbinnen zij in de nieuwe waterwetgeving aanknopingspunten kunnen vinden om in de praktijk uitvoering te geven aan hun zorgplicht voor het waterbeheer.

De nieuwe Waterwet integreert tien 'waterwetten' en kent nog maar één 'watervergunning'. Gemeenten zijn geen waterbeheerder in de zin van de Waterwet, maar hebben wel een zorgplicht voor waterbeheer op het gebied van afval-, hemel- en grondwater. 'Gemeentelijk waterbeheer' geeft een grondig en overzichtelijk beeld van de (nieuwe) taken

en bevoegdheden van de gemeente, alsook de instrumenten die haar daarbij ten dienste staan en de wijze waarop samenwerking mogelijk is met de waterbeheerder.

Het boek behandelt het doel van de Waterwet, de verhouding met andere wet- en regelgeving, de nieuwe taken en bevoegdheden op gemeentelijk niveau, de gevolgen voor de financiële aspecten van de gemeentelijke watertaken en de aspecten die moeten worden meegenomen in het gemeentelijk beleid op het gebied van ruimtelijke ordening. Ten slotte is er aandacht voor elementen van het waterbeheer die onderdeel zouden moeten uitmaken van het gemeentelijk milieubeheer en de wijze waarop de gemeente kan samenwerken met de waterbeheerder. Duidelijk wordt bijvoorbeeld uitgelegd waarom de gemeente, ook het lijkt het wel zo, geen waterbeheerder in de zin van de wet is. Auteur Gertina Heger maakt de problematiek en de oplossingen inzichtelijk met voorbeelden en beschrijvingen van praktijk-situaties en regelgeving. Waar relevant gaat ze ook terug in de geschiedenis.

Gertina Heger voltooide in juli 2008 haar studie Nederlands recht aan de Universiteit Utrecht. Dit boek is een uitgave van haar scriptie 'Gemeenten: vóór de bui binnen zijn! De reikwijdte van de gemeentelijke zorgplicht voor het watersysteembeheer'. Voor deze scriptie ontving zij de tweede prijs van de Instituut voor Bouwrecht Scriptieprijs 2008.

'Gemeentelijk waterbeheer' door mr. G.K. Heger, onderdeel van de 'Waterstaatreeks', is een uitgave van Sdu (ISBN 978-90-1213-06-46) en kost 42 euro.

